

XIX a. literatūra. Romantizmas. Adomas Mickevičius

Mickevičiaus biografijos faktai "Vėlinėse".

Ir nuo tada ji valdove manąja virto,
Ir mintys, ir jausmai jai vienai buvo skirta! [...]
Čia pirmą sykį ją, jos veidą pamačiau,
Čia pirmas žodis jos man buvo pasakytas,
Antai ant tos kalvos Ruso drauge skaitytas...

Kaip su Adomo Mickevičiaus biografija susiję šie „Vėlinių“ IV dalyje Gustavo ištarti žodžiai? Pažymėkite tinkamus atsakymus.

- ☐ Gustavo mylimoji – reali Adomo Mickevičiaus mylėta moteris Karolina Praniauskaitė.
- ☐ Citatoje minimas Žanas Žakas Ruso – filomatų, tarp kurių buvo ir Mickevičius, mėgstamas ir skaitomas filosofas.
- ☐ Citata – užuomina į dvaro parką, kuriame Mickevičius ir jo mylimoji mėgdavo leisti laiką kartu.
- ☐ Citatą siejame su Adomo Mickevičiaus jaunystės meile Marija Vereščiak.

„Odė jaunystei“.

Pažymėkite teiginius, netinkamus eilėraščiui „Odė jaunystei“ apibūdinti.

- ☐ Odė parašyta 1835 m.
- ☐ Dėl cenzūros „Odė jaunystei“ į „Poezijos“ rinkinį nepateko.
- ☐ Odė buvo oficialus Filomatų draugijos himnas.
- ☐ Odėje aukštinama revoliucinė jaunystės energija – kūrybinė galia.

Romantizmo pradžios pranašai.

Kuris Adomo Mickevičiaus kūrinys laikomas romantizmo pradžia Lenkijos ir Lietuvos literatūroje? Pažymėkite tinkamą variantą.

- ☐ Baladė „Romantika“
- ☐ Poema „Ponas Tadas“
- ☐ Poema „Konradas Valenrodas“
- ☐ Rinkinio „Poezija“ ciklas „Baladės ir romansai“
- ☐ Poema „Vėlinės“

„Odė jaunystei“ – romantinis kūrinys.

„Odė jaunystei“ – romantinis kūrinys.

Parinkite tinkamus teiginius šiai minčiai pagrįsti.

- ☐ Išryškinama laisvės idėja.
- ☐ Odėje atskleidžiamas nepasitenkinama realybe.
- ☐ Keliamas veiklaus, ryžtingo, maištingo žmogaus idealas.
- ☐ Išaukštinama gamta kaip nerimstančios dvasios prieglobstis.
- ☐ Keliami brolybės idėja.

„Odės jaunystei“ priešpriešos.

Adomo Mickevičiaus „Odė jaunystei“ kuriama kontrasto principu.

Kuri priešprieša odės lyriniam subjektui nėra aktuali? Pažymėkite tinkamą atsakymą.

- ☐ Atskirties ir bendrystės priešprieša.
- ☐ Dabartinio pasaulio (realybės) ir trokštamo, siekiamo pasaulio priešprieša.
- ☐ Gamtos ir civilizacijos priešprieša.
- ☐ Kilnaus pasiaukojimo ir savanaudiško gyvenimo priešprieša.
- ☐ Jaunystės ir senatvės priešprieša.

Adomą Mickevičius - Lietuvos poetas.

Kodėl Adomą Mickevičių vadiname Lietuvos poetu? Pažymėkite netinkamą atsakymą.

- ☐ Šeima, ypač Mickevičiaus tėvas, didžiavosi savo kilme, laikė save LDK piliečiu.
- ☐ Jo kūriniai persmelkti lietuviškos dvasios.
- ☐ Poetas studijavo Vilniaus universitete, buvo svarbiausias Vilniaus romantinės mokyklos atstovas.
- ☐ Dalis jo kūrinių parašyti lenkų, o kita dalis lietuvių kalba.
- ☐ Poetas gimė istorinėje Lietuvoje (Naugarduke, dabartinėje Baltarusijoje).

Eilėraščio „Akermano stepės“ žanras.

Apibūdinkite Adomo Mickevičiaus kūrinio „Akermano stepės“ žanrą. Pažymėkite tinkamą paaiškinimą.

- ☐ Tai angliškas sonetas: jį sudaro 3 ketureiliai ir 1 dveilis. Soneto ketureiliai yra aprašomojo ir pasakojamojo pobūdžio, o dveilis – filosofinio pobūdžio.
- ☐ Tai modernaus soneto pavyzdys (romantikai atsisakė kūrinio formos taisyklių), tad jo struktūra nėra griežta.
- ☐ Tai itališkasis sonetas: jį sudaro 2 ketureiliai ir 2 trieiliai. Soneto ketureiliai yra aprašomojo pobūdžio, o dveiliai – apibendrinamojo, filosofinio pobūdžio, atskleidžiami lyrinio subjekto jausmai.

Tautosakos tradicija "Vėlinėse".

Kaip „Vėlinių“ II ir IV dalys susijusios su lietuvių tautosakos tradicija? Pažymėkite tinkamus variantus.

- ☐ Imituojamos archajinės Vėlinių apeigos.
- ☐ „Vėlinėse“ randama lietuvių liaudies dainų ir pasakų fragmentų.
- ☐ Kūrinyje pateikiama senųjų burtų ir užkalbėjimų detalių.
- ☐ Kūrinyje yra tikrų apeiginių giesmių.

Žmogiškumo tema "Vėlinėse".

Adomo Mickevičiaus poemoje „Vėlinės“ svarbi žmogiškumo tema.

1. *Kurios vėlės nuodėmės, padarytos žemėje, atspindi maksima: „Kas nepalietė žemės nė sykį, / Tam į dangų įeit nevalia“? Pažymėkite tinkamą atsakymą.*

- ☐ Dvaro pono vėlės
- ☐ Merginos vėlės
- ☐ Dviejų vaikų, brolio ir sesers, vėlių
- ☐ Gustavo vėlės

Gustavas – tipiška romantinė asmenybė.

Adomo Mickevičiaus poemos „Vėlinės“ personažas Gustavas – tipiška romantinė asmenybė.

1. *Kuris iš tipiškų romantinės literatūros žmogaus bruožų nebūdingas Gustavui? Pažymėkite tinkamą atsakymą.*

- ☐ Veikėjas gina dvasines tautos vertybes – kalbą, istoriją.
- ☐ Jautrus, savo emocijas linkęs hiperbolizuoti.
- ☐ Dažna veikėjo būseną – liūdesys, melancholija, vieatvė.
- ☐ Save, įsimylėjęs, laiko išskirtiniu, kitaip matančiu pasaulį individu.
- ☐ Meilę veikėjas suvokia kaip aukščiausią palaimą.

„Akermano stepės“.

„Akermano stepės“ – vienas gražiausių ir skausmingiausių poeto eilėraščių.

Palaukim!.. Kaip tylu... Girdėt, kaip gervės traukia.
Nė sakalo akis jų ten neįžiūrėtų.
Girdžiu, kaip žiogas smilgoj supasi iš lėto,
Kaip krūtine slidžia žaltys per žolę braukia.
Įsiklausau tyloj... Išgirst ausis galėtų
Balsus iš Lietuvos. Važiuokim, nieks nešaukia.

Vertė Vincas Mykolaitis-Putinas

1. Pažymėkite teiginį, tiksliausiai nusakantį soneto pabaigoje atskleidžiamas lyrinio subjekto jausenas ir jų priežastį.

- ☐ Akermano stepės sužadina lyrinio subjekto prisiminimus apie Lietuvą ir norą į ją sugrįžti.
- ☐ Pabaigoje ryškinama lyrinio subjekto nevilties, liūdesio, vienišumo drama suvokus, kad taip mylima tėvynė nepasiekama, prarasta.
- ☐ Lyrinis subjektas trokšta išgirsti balsus iš Lietuvos kaip ženklą, kad jis gali į ją sugrįžti.
- ☐ Lyrinis subjektas žavisi, gėrasi Lietuvos prisiminimų sukeltais vaizdais: gervėmis, žiogo supimusi ant smilgos, žalčiu.